

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України "Про внесення змін до розділу VI
«Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України
щодо збереження фінансової основи місцевого самоврядування та
забезпечення місцевих бюджетів адекватними ресурсами для
запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-
19)"

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

У зв'язку із секвеструванням Державного бюджету України шляхом прийняття Закону України "Про внесення змін до Державного бюджету на 2020 рік" (№ 553-IX від 13.04.2020 року), дохідна частина місцевих бюджетів зазнала значних та необґрунтованих скорочень. За підрахунками Асоціації міст України втрати місцевих бюджетів складають 9,65 млрд. грн., що спричинені зменшенням обсягу фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також скороченням цілої низки державних субвенцій: на проведення місцевих виборів депутатів, на підтримку розвитку об'єднаних територіальних громад, на покращення соціального захисту окремих категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, на реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" тощо.

Значна частина вказаних коштів була спрямована до Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, що було створено з метою запобігання негативним наслідкам кризових явищ у зв'язку пандемією, водночас це призвело до того, що місцеві бюджети, не маючи жодної підтримки від держави, залишилися сам на сам з даною проблемою. Це не зважаючи на те, що основний тягар боротьби з COVID-19 лягає саме на плечі місцевого самоврядування. Станом на квітень 2020 року, в зв'язку з рецесією спричиненою COVID-19, місцеві бюджети вже недоотримують значну частину запланованих доходів від 10 до понад 30% в залежності від громади. При цьому варто враховувати, що, на відміну від Державного бюджету України, місцева влада не може розраховувати на додаткове фінансування від іноземних партнерів чи з інших джерел.

Слід зауважити, що зменшення фінансування місцевих бюджетів також ставить під загрозу виконання другого етапу децентралізації в Україні, який є підґрунтям реформ у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, соціальних послуг, енергоефективності та інших секторах. На сьогодні менше чверті податково-митних надходжень йде напряму в місцеві бюджети. Жодна децентралізація не можлива і не дієва без фінансової складової.

Таким чином, зважаючи на виклики, що постали перед територіальними громадами, на сьогоднішній день існує необхідність закріпити на законодавчому рівні тимчасовий механізм перерозподілу коштів, що надходять до державного та місцевих бюджетів, що дозволить зберегти

фінансову основу місцевого самоврядування та забезпечити місцеві бюджети адекватними ресурсами для запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19).

Цей законопроект пропонує вирішити вказану проблему шляхом тимчасового, на період до кінця 2020 року, збільшення надходжень до місцевих бюджетів від сплати податку на доходи фізичних осіб, зменшивши відповідно надходження до державного бюджету. Запропоновані зміни будуть майже невідчутними для державного бюджету (зменшать доходи з врахуванням фінансування менш ніж на 1.5%), однак, неабияк покращать становище місцевих громад (збільшать власні доходи місцевих бюджетів на понад 5%), а також відповідатимуть принципу справедливості бюджетної системи України, за яким суспільне багатство повинно справедливо розподілятися між громадянами та територіальними громадами.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Законопроект має на меті забезпечити місцевим бюджетам належне фінансування, якого вони були позбавлені у зв'язку прийняттям Закону України "Про внесення змін до Державного бюджету на 2020 рік" від 13 квітня 2020 року та секвеструванням бюджету.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

У законопроекті запропоновано доповнити розділ VI Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України новим пунктом відповідно до якого тимчасово, до 1 січня 2021 року:

1) податок на доходи фізичних осіб буде зараховуватися до загального фонду Державного бюджету України – у розмірі 20 відсотків; до загального фонду бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад – у розмірі 65 відсотків;

2) податок на доходи фізичних осіб, що сплачується на території міста Києва, буде зараховуватись до загального фонду Державного бюджету України – у розмірі 57 відсотків; до бюджету міста Києва – у розмірі 43 відсотків.

4. Місце законопроекту в системі законодавства

Правовідносини, що визначені у законопроекті, регулюються Конституцією України, Бюджетним кодексом України, Податковим кодексом України та Законом України "Про Державний бюджет України на 2020 рік".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проекту Закону України не вплине на показники зведеного бюджету України та матиме наслідком лише перерозподіл доходів між державним та місцевими бюджетами.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту дозволить зберегти фінансову основу місцевого самоврядування та забезпечити адекватні ресурси органам місцевого самоврядування, зокрема, для запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19).

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ВАСИЛЬЧЕНКО ГАЛИНА ІВАНІВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000001DCD1400DF601F01

Дійсний до: 01.10.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 219д9/1-2020/40130 від 30.04.2020

69245

4